

## Prevenirea avortului la capre



Descriere imagine:  
Capre

**Cele mai multe avorturi suferite de caprele gestante apar in ultimele doua luni de gestatie. Cele produse in perioada fetala, la inceputul si la mijlocul gestatiei, se manifesta, de regula, fara semne clinice.**

Pierderile cauzate de avort, care nu trebuie sa depaseasca un procent de doi la suta din efectiv, sunt determinate de o serie de factori, precum: agentii infectiosi, stresul, deficientele in hranire, furajele toxice, tratamentele, parazitismul etc.

### **Ce masuri luam in caz de avort**

In cazul in care avortul se produce, vom colecta placenta si/sau iedul, pe care le vom pune intr-un sac de plastic si le vom depozita la rece, fara a le congela.

Acestea, impreuna cu proba de sange se trimit in cel mai scurt timp la un laborator veterinar specializat, pentru a stabili diagnosticul. Intrucat agentul patogen este susceptibil de a avea potential zoonotic (cu transmitere la om), toate aceste actiuni se desfasoara in conditii de igiena maxima.

Cel care manipuleaza probele biologice va purta manusi de cauciuc, iar dupa terminarea actiunii, zona se dezinfecteaza. De asemenea, capra se izoleaza de restul turmei pana la confirmarea diagnosticului.

### **Factorii care provoaca avortul**

**Cauzele non-infectioase** cel mai des intalnite sunt: alimentatia dezechilibrata energetic si proteic;

tratamentele cu albendazol, cu lavamisol, cu steroizi, cu prostaglandine etc; parazitismul, acesta conducand la pierderile de sange si de proteine; stresul indus de inghet, de caini, de supraaglomerare etc; deficientele in asigurarea unor minerale, precum sunt iodul, manganul si cuprul (sursele de apa si de hrana pot contine in exces sulf, fier, zinc sau molibden, acestea reducand disponibilitatea absorbtiei cuprului).

Alti factori de natura non-infecioasa sunt generati de neasigurarea bulgarilor de sare pentru lins, de hranirea cu plante care au acumulat substante toxice (nitrati si nitriti) si de supraafertilizarea in perioada vegetativa (fan de trifoi sau paie de ovaz, sorg, floarea soarelui etc.).

**Cauzele infectioase** sunt reprezentate de:

• **Chlamydia psittaci** este agentul patogen care determina cele mai multe avorturi la capre dupa a 90-zi de gestatie, iar semnele clinice ale bolii sunt: pneumonia, cherato conjunctivita (conjunctiva de culoare roz), poliartritele si febra.

Chlamydia se localizeaza in tractul intestinal, iar in timpul gestatiei va afecta cotiledoanele placentei. Purtatorii de boala sunt porumbeii si vrabiile, inasa un mare rol in transmiterea la animale il au insectele, mai ales capusele.

Dupa avort, capra reprezinta un potential focar de infectie pe parcursul a cel putin patru saptamani, prin urmare, ea trebuie izolata. Transmiterea se poate face si de la tap, prin sperma. Este o boala zoonotica, deosebit de periculoasa.

• **Febra Q**, provocata de *Coxiella burnetti*, este tot o boala zoonotica, extrem de contagioasa. Femelele negestante nu prezinta intotdeauna semne clinice, iar cand acestea exista, ele se manifesta prin conjunctivita, tuse si scurgeri nazale. La caprele gestante se manifesta prin: febra, anorexie (lipsa poftei de mancare), depresii si avort la sfarsitul gestatiei.

Dupa infectie, animalele devin imune, inasa agentul patogen se elimina prin secretiile vaginale si prin lapte. Boala se poate transmite prin inhalarea prafului contaminat, prin contact fizic cu animalele sau cu avortonii, dar si prin monta, de la tap. Pasunile contaminate pot fi, de asemenea, o sursa de infectie pentru un numar mare de animale.

• **Bruceloză** produce avorturi in ultimele trei luni de gestatie si se poate transmite la om. Se manifesta prin: febra, depresii, diaree, mastite, schiopaturi sau orhite/epididimite (la masculi). Agentul patogen (*Brucella melitensis* sau *Brucella abortus*) se elimina din organism prin lapte, urina si prin fecale.

Un focar de infectie il reprezinta si placenta sau scurgerile vaginale, chiar si la 2-3 luni dupa avort. Iezii fatati pot fi purtatori ai bolii. Transmiterea se poate face si de la tap, prin monta. Calea de intrare in organism poate fi nazo-faringiana sau direct, prin penetrarea pielii. Se recomanda vaccinarea.

• **Leptospiroza**, determinata de *Leptospira interrogans*, *L. pomona*, *L. grippityphosa*, *L. hordjo*, *L. sejroe* si *L. haemorrhagiae*, o intalnim frecvent la bovine si mai putin la ovine si la caprine. Se poate transmite si la om.

Ca semne clinice pot fi observate stari de febra, anorexie, mucoase icterice, urina rosiatica, anemie si manifestari nervoase. Tratamentul cu antibiotice este inefficient, insa rumegatoarele sunt rezistente si se imunizeaza natural. Sursa de infectie o reprezinta apa contaminata sau contactul cu urina animalelor purtatoare. {i in acest caz se recomanda vaccinarea.

â€¢ **Salmoneloză** este o boala zoonotica, produsa de Salmonella abortus-ovis, care provoaca avorturi la capre, de regula in ultimele trei luni de gestatie. Se manifesta prin: febra, diaree si prin depresii. Sursele de infectie sunt pasarile, bovinele si hrana contaminata. Calea de intrare in organism este cea orala.

Factorii predispozanti sunt schimbarile climatice, transporturile lungi, supraaglomerarea sau un sistem imunitar slabit. Se recomanda vaccinarea de doua ori/an.

â€¢ **Toxoplasmoza** este o zoonoza cu o mare putere de raspandire, produsa de protozorul numit Toxoplasma gondii. Semnele clinice sunt sterses, caprele comportandu-se normal inainte de avort. Fetusii sunt mumificati. Dupa o invazie initiala in intestinul subtire, organismul T. gondii ajunge in muschi, in creier si in ficat, prin sange, unde parazitul ramane inchistat cateva luni sau pentru toata viata animalului.

Daca in timpul invaziei initiale caprele sunt gestante, parazitul invadeaza placenta si fetusul la aproximativ doua saptamani de la patrunderea in corpul animalului. Un mare rol in transmitere il au pisicile, care se infesteaza de la pasari sau de la rozatoare si ulterior elimina oocite prin fecale, contaminand hrana sau apa consumata de capre.

â€¢ **Listerioza** este o boala transmisibila la om, produsa de Listeria monocytogenes. La capre se manifesta prin: febra, septicemie, leziuni ale creierului (meningoencefalite), orbire, depresie si avort in ultima perioada de gestatie. Agentul patogen se elimina prin lapte si prin fecale.

In mod obisnuit, el se gaseste in sol, in apa, in siloz, in asternut, in fecale si in fan. Organismul se dezvolta in conditiile cresterii pH-ului (bazic), adesea dupa consumul de siloz. Iezii se pot contamina prin lapte.

â€¢ **Campylobacteriozele** sunt provocate de Campylobacter fetus sau C. jejuni, intalnit mai mult la oi decat la capre. Ca semne, la peste 30 la suta dintre iezii avortati se pot observa necroze ale ficatului. Placenta este adesea edematiata si se produce necroza cotiledoanelor. In unele cazuri poate sa apara si diareea. Specialistii recomanda vaccinarea.

*Sorin Octavian VOIA*